

Rezoluce občanů inspekce jaderné elektrárny Temelín

25. září 2011/ 22. září 2012 / 14. září 2013 / 27. září 2014/
19. září 2015/ 24. září 2016

Od 25. září 2011 občané z České Republiky, z Německa, Rakouska, Velké Británie, Slovinska, Slovenska, Polska a Finska navštívili českou jadernou elektrárnu Temelín – lidé nejrůznějšího politického, náboženského, kulturního a profesního zázemí. Nás spojuje starost o planetu, na které žijeme, o svět, jenž předáme svým dětem. Také se zabýváme otázkou, jak chceme spolužít jako občané a občanky Evropy.

Dospěli jsme k následujícím závěrům:

Temelín je symbolem násilí proti výše uvedeným spojujícím hodnotám:

Temelín představuje nebezpečí pro planetu Zemi kvůli dopadům těžby uranu na životní prostředí, který je potřebný pro výrobu jeho jaderného paliva, kvůli riziku velké havárie a kvůli neřešitelné otázce jaderného odpadu, který produkuje.

Temelín ohrožuje budoucnost našich dětí a dalších generací, protože představuje využívání špinavých zdrojů energie, brání rozvoji čistých a obnovitelných řešení klimatických změn a příštím generacím ukládá zodpovědnost za likvidaci jeho radioaktivně zamořených a nebezpečných objektů a za jím vyrobený vysoce radioaktivní odpad, který zůstane nebezpečný dalších desítky až statisíce let.

Temelín omezuje mír a demokracii, protože potlačuje veřejnou diskusi a chrání zájmy malé jaderné lobby.

Nesrovnalosti a chování ČEZu:

Zatímco jsme v minulých letech byli vítáni v JE, tentokrát ČEZ 25. září odmítnul setkání s účastníky konference. Čtyři ze šesti českých reaktorů jsou mimo provoz z technických důvodů. Došlo k podvodům na svarech v sekundáru všech šesti českých reaktorů. A k problémům na turbině v druhém temelínském bloku.

V roce 2015 naši zástupci dostali možnost si prohlídnout svary v primárním okruhu na druhém reaktoru. Neumožnil se jim však přístup k chybnému svaru 1-4-5 (spis 15/2001/SUJB) dotčeného reaktoru 1. Naši zástupci se zúčastnili odborné diskuse s českým a německým dozorem ohledně této věci v Praze v minulém říjnu. Jeden našich expertů na vlastnosti materiálu objevil znepokující skutečnost u svaru. Proto žádáme o prozkoumání spisů. Do té doby než se bezpečnost prvního reaktoru vyřeší, reaktor musí zůstat odstaven.

Proto vyzýváme:

1.Nás samotné....

1.1...abychom se aktivně postavili proti plánům na výstavbu dalších jaderných elektráren, zde – ale i jinde, protože Temelín nám jasně ukázal, že jaderná energetika je nebezpečná a drahá a rozděljuje veřejnost, místo aby ji sjednocovala. Toho dosáhneme argumenty, mlčení prolomíme nenásilnými a kreativními akcemi a účastí na otevřené debatě.

1.2....abychom se podíleli na férové a fakty podložené diskusi o budoucím energetickém zásobování v Evropě, sdíleli své know-how a kontakty, vyzdvihovali pokroky v rozvoji čistých a obnovitelných

zdrojů energie a zamezili tomu, aby byly negativní stránky využívání „špinavé energie“ jako uhlí a jaderné energie zameteny pod koberec.

1.3...abychom využívali reálně existující možnosti energetických úspor, v našich domácnostech a zaměstnání, abychom využívali obnovitelné zdroje energie, kdekoli je to možné, abychom motivovali i naše spoluobčany k tomu, aby překonali svůj strach, stud nebo dokonce rezignaci se veřejně vyjádřit a ukázali jim, že svět založený na „jaderném státě“ není potřebný.

2.Německou vládu a německé úřady...

2.1...aby se aktivně podílely na energeticko – politické debatě v celé Evropě. Výstup Německa z jádra nás neochrání před škodami, které nám můžou způsobit naši sousedé svým pokračujícím provozem nebezpečných jaderných zařízení, které dokonce chtějí dále rozšiřovat

2.2...aby zajistily, aby němečtí občané získali všechny možnosti garantované mezinárodním právem, aby se účastnily rozhodovacích procesů v oblasti energetické politiky v sousedních státech – včetně minimálně tří měsíců veřejných lhůt na výklad při přeshraničních konzultacích nových energetických strategií a projektů v sousedních zemích

2.3...aby požadovaly plné ručení provozovatelů jaderných zařízení za škody vzniklé při jaderných nehodách, bez ohledu na to, kde se jaderná elektrárna nachází.

2.4 ...aby zajistily v okruhu minimálně 200 km vhodnou, přeshraniční, evropskou havarijní připravenost jakož také propojení s regiony s příhraničními jadernými elektrárnami.

2.5 ...aby zajistila decentrální Energiewende a podle toho definovala potřeba po přeshraničních elektrických vedení; politika musí zajistit, aby se do Německa nedodávala elektřina z nových jaderných elektráren ze zahraničí, tím že se jasně vysloví proti plánům k výstavbě jaderných elektráren ze strany Evropské komise a států v Evropě.

2A Rakouskou vládu a rakouské úřady...

...byly vyvzány rakouskými účastníky také podniknout právní a diplomatické kroky ve smyslu bodu 2.

3.Českou vládu, české úřady a ČEZ

3.1...aby zastavily další rozvoj jaderné energetiky – tedy plánovanou výstavbu 3.a 4. bloku jaderné elektrárny Temelín nebo elektrárny Dukovany 5,6, nový návrh české energetické koncepce a práci české jaderné lobby na financování jaderných projektů na úrovni EU. Zodpovědní mají vypracovat plány na odstavení stávajících jaderných elektráren a neprodlužovat provozní dobu starých reaktorů v Dukovanech. Na místo toho je nutné rozvíjet alternativní výrobu elektřiny, spočívající na energetický účinnosti a v podpoře obnovitelných zdrojů energie – čistých alternativ, které nezatěžují další generace s vysokým rizikem. Dále je nutné přizpůsobit sumy havarijního ručení na výši reálně možné škody. Je zapotřebí vytvářet realistické rezervy pro ukládání radioaktivních odpadů včetně nákladů pro nutný monitoring a účelné nakládání s těmito prostředky. Je zapotřebí zajistit účinnou participaci veřejnosti¹ a přeshraniční, evropskou havarijní připravenost v okruhu minimálně 200 km.²

3.2.....aby zahájily skutečnou a otevřenou debatu o bezpečné a čisté energetické budoucnosti pro Českou republiku, okolní region a Evropu a zajistily přitom občanům právo na informace, účast na

¹ <http://www.nuclear-transparency-watch.eu/category/activities/radioactive-waste-management>

² <http://www.nuclear-transparency-watch.eu/category/activities/nuclear-emergency-preparedness-and-response>

rozhodovacích procesech a přístup k právní ochraně, když toto současná byrokracie odepírá a vzaly si ponaučení ze závěrů německé etické komise k jaderné energetice.³ Vyzýváme společnost ČEZ, aby výrazně zlepšila svůj způsob, jakým informuje o Temelínu a připustila/přijala také kritické argumenty proti využívání jaderné energie a zastavila své programy probíhající na středních a vysokých školách, nekriticky propagující jadernou energii. Zodpovědní politici musí občanům umožnit cenově dostupné a bezpečné zásobování energetickými zdroji.

3.3...aby nechaly vypracovat detailní a objektivní analýzu rizik jaderných elektráren Temelín a Dukovany, místo aby se spoléhaly neobjektivní zátěžové testy společnosti ČEZ, které podle našich zkušeností nejsou dostatečně dozorovány ze strany Státního úřadu pro jadernou bezpečnost. SÚJB také selhal při více než jedno desetiletí probíhajícímu podvodu se svary na primárním okruhu 1. bloku v Temelíně a na chladících systémech sekundárního okruhu ve všech reaktorech v Temelíně a v Dukovanech.

Abychom dosáhli těchto cílů, měly by být co nejdříve uskutečněny následující kroky:

1. Provedení seriózních zátěžových testů: v rámci nově probíhajících post-fukušimských zátěžových testů by měly být znovuotevřeny již uzavřené posudky ohledně porušení jaderné bezpečnosti – včetně analýzy opravy chybně provedeného sváru, zadokumentované v inspekční zprávě 15/2001/SUJB – tato zpráva by měla být okamžitě zveřejněna. Požadujeme aby německý jaderný dozor obdržel přístup ke všem spisům ohledně svarů v primárním chladícím systému prvního reaktoru v Temelíně, společně s inspektorkou SÚJB, jež prozkoumala tento případ v roce 2000⁴. Stávající problémy, jako např. chybějící druhá ochranná bariéra v jaderné elektrárně Dukovany nebo neoddělené souběžné vedení potrubí ostré páry a napájecí vody v jaderné elektrárně Temelín by se měly stát závažnými argumenty pro zvážení dalšího provozu těchto zařízení.
2. Aktualizaci české státní energetické koncepce je nutné přepracovat důvěryhodnými institucemi v Čechách, které také vypracují scénáře pro výstup z jaderného programu s redukcí emisí skleníkových plynů v EU o 80-90% v roce 2050.
3. Všechny státy, jež jsou členy Evropské unie a ratifikovaly Aarhuskou a Espoo konvenci by měly umožnit přeshraniční konzultace svých národních energetických koncepcí (v rámci evropského práva a Aarhuské a Espoo konvence a Kyjevského protokolu) a dát svým občanům možnost zjistit, zda jsou tyto strategie tvořeny na základě faktů a nevyvratitelných argumentů, nikoli na základě krátkodobých ekonomických a národních zájmů. EIA (hodnocení vlivů na životní prostředí) k 3. a 4. bloku jaderné elektrárny Temelín by měla být zahájena znovu, jestli se s přípravou těchto reaktorů skutečně bude pokračovat. Nová veřejná projednání v rámci tohoto procesu měla proběhnout nejen v České republice, ale i v dotčených sousedních zemích, aby se občanům umožnilo posouzení technických údajů vybraných reaktorů.

Aktivní způsoby informování a účasti je nutné připravit v souladu s rozhodnutím Aarhuského výboru, za účelem participace obyvatelstva v České republice a také v sousedních zemích.

Právně závazná participace pro občany je nutná již při energetických programech, které

³ Ethik-Kommission Sichere Energieversorgung, Deutschlands Energiewende - Ein Gemeinschaftswerk für die Zukunft, Berlin (2011) die Bundesregierung; http://www.bundesregierung.de/Content/DE/Anlagen/2011/07/2011-07-28-abschlussbericht_ethikkommission_property=publicationFile.pdf

⁴ <http://gruene-fichtelgebirge.de/the-risks-of-skoda/> - Expertise Dieter Majer

slouží jako základ pro planované reaktory, jako při programech pro nakládání s radioaktivním odpadem a hledání úložiště⁵.

4. Výsledky podání veřejnosti ve všech těchto zemích by pak měl být zohledněny v plném rozsahu při rozhodování českého ministerstva životního prostředí o vydání zamítavého nebo souhlasného stanoviska EIA.

Temelín/Hluboká nad Vltavou 24. září 2016

Jménem účastníků inspekce v JE Temelín 2011, 2012,2013,2014,2015 a 2016.

Brigitte Artmann
Krajská radní
Bündnis 90/ Zelení
Am Frauenholz 22
95615 Marktredwitz
Německo
Tel: +49 9231 62821
Mobil: +49 178 554 2868
brigitte.artmann@gruene-fichtelgebirge.de
www.gruene-fichtelgebirge.de

⁵ <http://aarhus-konvention-initiative.de/aarhus-stellungnahme-umweltrechtsbehelfsgesetz/>